

Απόστολος Ε. Παπαλόης, PhD, KGSJ

Μέλος του Board και Reviewer του περιοδικού
της American Academy of Management.

Ο ρόλος του χαρακτήρα στην επαγγελματική ανάπτυξη των ιατρών και των δεξιοτήτων τους. Life Coaching.

Η σύγχρονη εποχή, έχει αυξήσει κατά πολύ τις απαιτήσεις και τις προϋποθέσεις επιτυχίας που πρέπει να έχει ένας επιστήμονας, επαγγελματίας, ενεργό μέλος της κοινωνίας μας. Χρειάζονται επιπλέον σπουδές, μετεκπαιδεύσεις, επικοινωνιακά χαρακτηριστικά, ταχεία λήψη ασφαλών αποφάσεων, εμπειρία ακόμα και απο μικρότερες ηλικίες, συμμετοχή σε φορείς και οργανώσεις, παρακολούθηση των επιστημονικών εξελίξεων και στο τέλος, ως αποκορύφωμα όλων, η ανθρώπινη και επαγγελματική ανάγκη για εργασιακή αποκατάσταση. Το περιβάλλον φαίνεται και είναι, αρκετά περίπλοκο και δεν είναι λίγοι εκείνοι που δεν θα μπορέσουν να καταφέρουν. Αυτή είναι μια αλήθεια.

Το **life coaching** όπως αναφέρεται ο όρος στη διεθνή βιβλιογραφία, είναι η πλέον σύγχρονη μεθοδολογία **προσωπικής ανάπτυξης**. Αποτελεί μία διεπιστημονική σύνθεση γνώσεων, τεχνικών και βιωμένης εμπειρίας, που στοχεύει στο να βοηθήσει τον σύγχρονο άνθρωπο να αναπτύξει τις δυνατότητές του, τις δεξιότητές του, τα ταλέντα του, εκπαιδεύοντάς τον παράλληλα πώς να διαχειρίζεται το δυναμικό του προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιεί τους **στόχους που ο/η ίδιος /-α θέτει**.

Πρέπει δηλαδή να γίνει σαφές απο την αρχή ότι δεν πρόκειται για μια τακτική με γενική εφαρμογή ούτε για «μαγική» συνταγή. Πρόκειται για μια διαδικασία που έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και στόχους και βασικό κίνητρο είναι η βούληση του ίδιου του ατόμου να τα υλοποιήσει.

Στις επόμενες γραμμές θα επιχειρήσουμε ένα άλμα πίσω στην ιστορία. Φαινομενικά θα φύγουμε λίγο απο το θέμα μας αλλά όπως πιστεύω θα αποδειχθεί, τα συμπεράσματά μας έχουν απόλυτη εφαρμογή στο τι χρειαζόμαστε όταν συζητούμε για προσωπική ανάπτυξη.

Εάν συγκρίνουμε την εποχή του μεσαίωνα την κινέζικη (1423) και την ευρωπαϊκή (1492) ναυπηγική τέχνη και τη ναυσιπλοΐα (με σχεδόν 70 χρόνια διαφορά μεταξύ τους) θα διαπιστώσουμε για κάθε χαρακτηριστικό, πόσο πιο προοδευμένη ήταν η κινέζικη ναυπηγική επιστήμη σε σχέση με την ευρωπαϊκή. Ωστόσο η ιστορία διδάσκει μια σταδιακή οπισθοδρόμηση της ανεπτυγμένης Κίνας (δρόμοι, επικοινωνίες, τεχνολογία εποχής, τραπεζικό σύστημα και χαρτονομίσματα) σε αντίθεση με την Ευρώπη που έβγαινε απο τον σκοτεινό μεσαίωνα και ανακάλυπτε μια νέα ήπειρο, την Αμερική. Ασφαλώς με πολλές συνέπειες στην νέα ήπειρο αλλά ο

δρόμος οδήγησε στην δημιουργία ενός κράτους που αποτελεί αναφορά στην παγκόσμια τεχνολογική πρόοδο σ' όλους τους τομείς και στην κατάκτηση του διαστήματος. Αντίθετα η Κίνα πέρασε μια πολύ μακρά περίοδο οπισθοδρόμησης και παρακμής μέχρι και πολύ πρόσφατα. Σήμερα πάλι βρίσκεται σε σταδιακή άνοδο σ' όλους τους τομείς και η οικονομία της διαδραματίζει ρόλο κλειδί στις παγκόσμιες εξελίξεις.

Η αιτία για όλα αυτά ? Η απόφαση του αυτοκράτορα της Κίνας να διακόψει την ναυπήγηση μεγάλων πλοίων γιατί φοβήθηκε την είσοδο ξένων επιρροών στη χώρα του. Αντίθετα η Ευρώπη μέσω της Αμερικής, ακολούθησε άλλον δρόμο. Η λέξη κλειδί είναι η **απομόνωση**. Στη δεύτερη περίπτωση, **σταδιακή εξωστρέφεια**.

Επόμενο παράδειγμα. Εάν μετρήσουμε τις πλουτοπαραγωγικές πηγές της Βορείου και της Νοτίου Αμερικής, θα διαπιστώσουμε ότι η Νότιος Αμερική, ήταν και παραμένει, το πλουσιότερο μέρος της ηπείρου. Οι δύο περιοχές έχουν αρκετά όμοια χαρακτηριστικά στην ιστορία τους. Επαναστάσεις (George Washington και Simon Bolívar) και δημιουργία νέων κρατών. Ωστόσο η Βόρειος Αμερική (Η.Π.Α. και Καναδάς) ήταν και είναι κυρίαρχες σε σχέση με το νότιο τμήμα της ηπείρου. Ο λόγος? Μια απλή λέξη στα αγγλικά με δύο γράμματα. **We**. Η πρώτη λέξη στο σύνταγμα των Η.Π.Α. **Εμείς** (We the people.....). Στη Νότιο Αμερική η πολιτική κατάσταση οδήγησε διαχρονικά σε δικτατορίες ή ελεγχόμενες πολιτικά καταστάσεις. Ακόμα και το οδικό δίκτυο της Αργεντινής (μια χώρα της οποίας το μέγεθος ξεπερνά όλη την δυτική Ευρώπη), έχει ελάχιστες συνδέσεις περιφερειακών κέντρων μεταξύ τους. Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στο Buenos Aires και στο λιμάνι για εξαγωγή. Η φράση κλειδί στην κατάσταση αυτή, είναι **έλλειμμα πρόσβασης στον κοινό πλούτο (1)**.

Ας εξετάσουμε μερικά ακόμα παραδείγματα απο την ιστορία αλλά και απο άλλους χώρους. Η κληρονομιά της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Είναι κυρίως γεωπολιτική και θρησκευτική και λιγότερο πολιτική και πολιτιστική. Γιατί ? Ο λόγος είναι ότι η φιλοσοφία της κοινωνίας της, σ' όλη την έκτασή της, δεν οδήγησε στη δημιουργία μιας μεσαίας τάξης, αστικού ή αγροτικού τύπου. Είχε μόνον πλούσιους που στήριζαν το καθεστώς και λαούς συμμορφωμένους ή μη. Αντίθετα στην Ευρώπη, απο την αναγέννηση και μετά, σταδιακά έχουμε τη δημιουργία νέας μεσαίας τάξης, που αργότερα προκάλεσε τις πολιτικές αναταραχές και τις επαναστάσεις που με τη σειρά τους οδήγησαν στις σύγχρονες γνωστές δημοκρατίες.

Στην ιστορία της Ευρώπης, με προφανείς συνέπειες σ' όλο τον κόσμο, έχουμε δύο παγκοσμίους πολέμους. Αποτέλεσμα σε ανθρώπινες ζωές ? Περισσότεροι απο 70. εκ. νεκροί. Για να φτάσουμε κάποια στιγμή στο σημείο, που και πάλι δοκιμάζεται στην δική μας εποχή, να διαπιστώσουμε ότι ο διάλογος και το κοινό συμφέρον (οικονομικό και πολιτικό) είναι σαφώς καλύτερα και αποδοτικότερα του πολέμου. Δηλαδή η δημιουργία της Ε.Ε. Ποιά είναι η κοινή φράση κλειδί, στα δύο παραδείγματα ? **Να μην παραδέχεται κανείς τις ανθρώπινες αξίες και ανάγκες, διαχρονικά**.

Ας δούμε και ένα ακόμα παράδειγμα απο εντελώς διαφορετικό χώρο και εποχή. Η κατάκτηση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος ποδοσφαίρου απο την ελληνική εθνική ομάδα, το 2004. Πώς είναι δυνατόν, μια χώρα χωρίς επαρκείς υποδομές, χωρίς

προηγούμενες μεγάλες επιτυχίες αυτού του επιπέδου, να φτάσει σ' αυτό το αποτέλεσμα ? Η λέξεις και φράσεις κλειδιά είναι : **προετοιμασία, στόχος που πλησιάζει διαρκώς λόγω συστηματικής δουλειάς και συναισθηματική νοημοσύνη (emotional intelligence) (2,4).**

Εάν συνοψίσουμε τα μέχρι στιγμής διδάγματα της ιστορίας, θα διαπιστώσουμε με νηφάλια σκέψη ότι έχουν απόλυτη εφαρμογή όχι μόνον σε επίπεδο λαών ή μεγάλων ομάδων αλλά και σε προσωπικό επίπεδο.

Η αποφυγή της απομόνωσης και η εξωστρέφεια.

Η δυνατότητα πρόσβασης σε κοινά αγαθά (γνώση, κατάρτιση, πληροφόρηση, πρόσβαση στην εκπαίδευση κ.ά.).

Να λαμβάνουμε σοβαρά υπ' όψιν μας τις ανθρώπινες δικές μας ανάγκες αλλά και των συνανθρώπων και των συναδέλφων μας.

Να προετοιμαζόμαστε για τις δοκιμασίες κατάλληλα.

Να έχουμε συστηματική και όχι αποσπασματική προσπάθεια.

Να νοιώθουμε ανώτερες αξίες και ανώτερους στόχους, πίσω απο τους προφανείς.

Ποιό απ' όλα αυτά δεν έχει απόλυτη εφαρμογή σ' ανθρώπινο επίπεδο ?

Μια άλλη παράμετρος που μας θέτουν πάρα πολύ σε προσωπικό επίπεδο επιλογών, είναι **αν είμαστε συντηρητικοί ή προοδευτικοί.** Ο Έντμουντ Μπερκ (1729 - 1797) ήταν Ιρλανδός πολιτικός ηγέτης και εξέχων ρήτορας, συγγραφέας, θεωρητικός της πολιτικής επιστήμης και φιλόσοφος, ο οποίος με τη μετακίνησή του στην Αγγλία, υπήρξε για πολλά χρόνια βουλευτής της Βουλής των Κοινοτήτων της Μεγάλης Βρετανίας με το κόμμα των Ουίγων. Θεωρείται ως ο φιλοσοφικός πατέρας του μοντέρνου συντηρητισμού, καθώς και από τους δεσπόζοντες θιασώτες του κλασικού φιλελευθερισμού - προοδευτισμού. Είπε.....

«Ένα σύνολο, όπως και ένας άνθρωπος, χωρίς τα μέσα για αλλαγές, δεν έχει και τα μέσα για τη συντήρησή του».

Άρα είμαστε συντηρητικοί ή προοδευτικοί ? Πρόκειται για ψευδές δίλημμα.

Όταν χρειάζεται να είμαστε προσεχτικοί, τότε συντηρούμε τις αξίες μας. Όταν όμως χρειάζεται, αλλάζουμε άμεσα τις δομές και προχωρούμε χωρίς δισταγμούς στο μέλλον. Τότε είμαστε προοδευτικοί.

Το ίδιο ισχύει και τις προσωπικές μας επιλογές. Ξροντίζουμε να έχουμε τα μέσα για αλλαγές και δεν μένουμε στην τελική επιλογή. Αυτή εξυπηρετεί πάντα τον ίδιο στόχο και την ίδια αξία. Η ουσία είναι να έχουμε τα εργαλεία για αλλαγές (coaching).

Ας δανειστούμε πάλι παραδείγματα απο την ιστορία και ακόμα πιο συγκεκριμένα απο τις βιογραφίες γνωστών. σ' όλους μας, ανθρώπων.

Παραδείγματα ανθρώπων με **ταπεινή καταγωγή.**

Ο Μαχάτμα Γκάντι. Σπούδασε με τεράστιες δυσκολίες στην Αγγλία και κατάφερε να πάρει το πτυχίο της Νομικής. Ξεκίνησε να ασκήσει το επάγγελμά του στην Νότια

Αφρική όπου τελικά η επίσημη ρατσιστική πολιτική του κράτους, τον έδιωξε από τη χώρα. Χωρίς καμία άσκηση βίας αλλά με επιμονή, δημιούργησε ένα από τα αναπτυσσόμενα κράτη της εποχής μας. **Μάθημα σε προσωπικό επίπεδο. Επιμονή λόγω του δίκαιου στόχου και αποφυγή σύγκρουσης (non violence), ενώ οι θέσεις ήταν και παρέμειναν πάντα ξεκάθαρες.**

Αβραάμ Λίνκολν : Αυτοδίδακτος στα γράμματα και παιδί πολύ φτωχής οικογένειας. Πέρασε πάρα πολλά χρόνια της ζωής του ταξιδεύοντας πάνω κάτω το μεγάλο ποτάμι του Μισισσιπή, ως βοηθός στο ποταμόπλοιο. Ολοκλήρωσε με μεγάλες δυσκολίες τις νομικές του σπουδές. Έθεσε υποψηφιότητα για πάρα πολλά δημόσια αξιώματα και απέτυχε σ' όλες τις εκλογές (περισσότερες από 10 φορές). Κέρδισε όμως το 1860, την Προεδρία των Η.Π.Α. Χωρίς τον Λίνκολν και τις παρακαταθήκες του, η χώρα δεν θα είχε φτάσει ποτέ στα επίπεδα ανάπτυξης και επιρροής που έφτασε αργότερα. **Οι αποτυχίες δεν σημαίνει ότι είμαστε αποτυχημένοι. Μπορεί να σημαίνει ότι η δημόσια προσέγγισή μας και η εικόνα μας, μπορεί να ήταν λάθος.**

Μάργαρετ Ρόμπερτς - Θάτσερ : Κόρη παντοπώλη. Σπούδασε Χημεία και αργότερα, κατά τη διάρκεια του γάμου της, τελείωσε και την Νομική. Ο πατέρας της και η ίδια ήταν οι μόνοι υποστηρικτές του συντηρητικού κόμματος σ' όλη την οικογένεια. Αυτή ήταν η κύρια, αρχική, αιτία, για το πείσμα της. Απέτυχε σε πάρα πολλές προσπάθειες να διακριθεί ως στέλεχος στο κόμμα της. Το προσωπικό της μοτο ήταν μια φράση αρκετά αγενής εναντίον του κατεστημένου. Η σημερινή της υστεροφημία, μοιάζει ασυμβίβαστη μ' αυτό αλλά είναι η μόνη αλήθεια. Άρχισε να επιτυγχάνει τους στόχους της όταν (όπως αναφέρει και η ίδια) εφάρμοσε την αρχή **watch your back**. **Λόγω των «πιστεύω» μας, μην είμαστε τόσο ρομαντικοί που να πιστεύουμε ότι όσοι είναι κοντά μας είναι και φίλοι μας. Οι άνθρωποι φαίνονται με τις πράξεις τους.**

Μπιλ Γκέιτς και Στιβ Τζομπς : Παιδί φτωχής οικογένειας ο πρώτος και εγκαταλειμμένος και υιοθετημένος ο δεύτερος. Έγιναν από τους πλουσιότερους ανθρώπους στο κόσμο. Δεν ολοκλήρωσαν ποτέ ανώτατες σπουδές. Κοινό σημείο λόγω της φτώχειας : η πίστη στο νέο που έρχεται που οι περισσότεροι δεν το βλέπουν ακόμα. **Κυρίως είναι η πίστη ότι κάτι σπουδαίο και κατ' αρχήν πολύπλοκο (υψηλή τεχνολογία) όταν το πάρει η μάζα, ο κόσμος, τότε δικαιώνεται και ως εφεύρεση και ως καινοτομία. Ισχύει στο δικό μας χώρο ? Τι νόημα έχει για παράδειγμα μια καινοτομία στην ιατρική εκπαίδευση αν δεν θα έχει πρόσβαση σ' αυτήν το σύνολο της ιατρικής κοινότητας ? Καμία !**

Ας δούμε όμως και δύο παραδείγματα ανθρώπων χωρίς ταπεινή καταγωγή. Αντίθετα και οι δύο ήταν από πάρα πολύ πλούσιες οικογένειες.

Φρανκλίνος Ντέλανο Ρούσβελτ : Η οικογένεια Ρούσβελτ ήταν ιδιαίτερα γνωστή στην αμερικανική κοινωνία αλλά και διεθνώς. Ο Φρανκλίνος Ρούσβελτ, όπως και ο ίδιος ανέφερε, ήταν αρκετά εγωϊστής, αλαζόνας και με υπερβολική αυτοπεποίθηση. Τον

κτύπησε η πολιομειλίτιδα. Η ψυχολογία του κυριολεκτικά στο μηδέν. Δέκα χρόνια μετά, θα γίνει ο Πρόεδρος των Η.Π.Α. Είναι ο ανάπηρος που θα σηκώσει ξανά στα πόδια της μία χώρα. Χαρακτηριστική του φράση : «Το μόνο που έχουμε να φοβηθούμε είναι ο ίδιος ο φόβος». Ο άνθρωπος που έγινε το σύμβολο κάθε φτωχού αμερικανού και κατάφερε χάρις στην επιμονή του και στα επικοινωνιακά του χαρακτηριστικά (που τα απέκτησε απο την συντροφιά με όσους είχαν προσβληθεί απο πολιομειλίτιδα και έκαναν μαζί του φυσιοθεραπεία), να μπει στο μυαλό και στην ουσία των αναγκών των ανθρώπων και της κοινωνίας (6).

Τζών Φιτζέραλντ Κέννεντυ : Παιδί πολυμελούς και πάρα πολύ πλούσιος και γνωστής οικογένειας. Γεννήθηκε με ελάχιστες ελπίδες ότι θα ζήσει. Έζησε. Αργότερα θα προσβληθεί απο λευχαιμία. Με άγνωστο τρόπο, η ασθένεια υποχώρησε. Έζησε. Αν και θα μπορούσε να πετύχει ευνοϊκή και ακίνδυνη μετάθεση στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, τόσο ο ίδιος όσο και ο μεγαλύτερος αδελφός του, ζήτησαν θέσεις στην πρώτη γραμμή. Ο αδελφός του θα σκοτωθεί. Ο ίδιος θα τραυματιστεί σοβαρότατα και θα παρασημοφορηθεί επειδή έσωσε τους συντρόφους του. Είναι ο άνθρωπος που έμεινε μόνον 3 χρόνια ως Πρόεδρος αλλά το έργο του απηχεί ακόμα (κατάκτηση του διαστήματος, πόλεμος στις φυλετικές διακρίσεις, σημαντική οικονομική, τεχνική αλλά και μορφωτική βοήθεια στις φτωχές χώρες, συνεχής και ουσιαστικός διάλογος μ' όλες τις χώρες και μ' όλες τις πλευρές).

Κοινό σημείο και των δύο. Παρόλο τον πλούτο, ο θάνατος και η κατάσταση πλήρους απογοήτευσης, πέρασαν απο πάνω τους. Συμπέρασμα ? Ποιά είναι η ουσία της ζωής και ποιές οι προτεραιότητες ? Είναι η ουσιαστική δημιουργία για το κοινό καλό και η διαρκής προσπάθεια να λύσεις προβλήματα. Ούτε να τα αποφύγεις ούτε ν' αναβάλλονται διαχρονικά. Δεν υπάρχει «αδύνατον». Απλά δεν προσπαθήσαμε αρκετά. Η ιδέα ενός φόβου που προκαλεί αναστολές στη δράση μας, είναι η αιτία του όποιου κακού.

Όλα τα παραπάνω έχουν εφαρμογή στην προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη ? Χωρίς αμφιβολία, η απάντηση είναι, ναι.

Μερικές πολύ χαρακτηριστικές προοπτικές που επιθυμούμε σε επιστημονικό και επαγγελματικό επίπεδο, είναι οι ακόλουθες (2, 3, 4, 5) :

- Ικανοποίηση απο τις προπτυχιακές σπουδές.
- Ικανοποίηση απο τις μεταπτυχιακές μας σπουδές.
- Εξειδίκευση και εκμάθηση τεχνικών.
- Αναφορά στη βιβλιογραφία-δημοσιεύσεις.
- Αγορά εργασίας.
- Επαγγελματική εξέλιξη.

Μερικές πολύ χαρακτηριστικές προοπτικές που επιθυμούμε, σε καθαρά προσωπικό επίπεδο, είναι οι ακόλουθες :

- Εκπλήρωση προσωπικών στόχων
- Ισορροπία ζωής (ιδιωτικής και επαγγελματικής)
- Συνέχιση εξέλιξης - προόδου
- Επένδυση στον εαυτό μας
- Προστιθέμενη αξία στις επιλογές μας
- Οργάνωση στη ζωή μας
- Υποστήριξη από φίλους και συνεργάτες
- Ανακάλυψη νέων πραγμάτων
- Ανθρώπινες σχέσεις
- Δημιουργικότητα
- Καλή διαχείριση χρόνου

Θα παρατηρήσατε ότι από τις παραπάνω παραμέτρους, λείπει η ευθεία αναφορά στον παράγοντα χρήματα και οικονομικές απολαβές. Αναφέρεται η αγορά εργασίας και η ικανοποίηση απ' αυτήν, όχι το ύψος των αποδοχών. Δεν είναι τυχαίο. Βεβαίως και τα χρήματα όπως και η ικανοποίηση από το ύψος του εισοδήματός μας είναι βασικός παράγοντας. Αλλά δημοσιευμένες μελέτες αποδεικνύουν ότι ενώ πολλές επαγγελματικές ομάδες συνεχίζουν να αυξάνουν το εισόδημά τους, η προσωπική τους ευτυχία και ικανοποίηση παραμένει στα ίδια επίπεδα ή και χαμηλότερα (2).

Ότι κι αν θέτουμε ως στόχο, βασική προϋπόθεση είναι να είναι ξεκάθαρος ο ίδιος ο **στόχος**. Δηλαδή πολλές φορές συγχέουμε το ιδεατό ή το προσδοκώμενο με το τι είναι στόχος. Ο στόχος είναι κάτι πολύ συγκεκριμένο και πολλές φορές και μετρήσιμο. Τα αθροιστικά αποτελέσματα των επιμέρους στόχων, είναι η **προστιθέμενη αξία (added value)**. Για παράδειγμα το να πάρουμε μια οργανική θέση για συγκεκριμένη εργασία, είναι στόχος. Το να ολοκληρώσουμε μια επιστημονική συνεργασία (πείραμα, βιβλίο, κλινικό πρωτόκολλο) είναι στόχος. Τα αθροιστικά αποτελέσματα των παραπάνω είναι η **προστιθέμενη αξία** (νέες συνεργασίες, καλό όνομα στο κλάδο μας, νέα ιδέα σε συνέχεια της προηγούμενης συνεργασίας, πρόταση για νέα εργασία, πρόσκληση σε ομιλία ή διδασκαλία κλπ).

Στο παράδειγμα που αναφέρθηκε με τις οικονομικές απολαβές, γίνεται σαφές ότι ενώ έχει εκπληρωθεί με επιτυχία ένας στόχος, η **προστιθέμενη αξία** είναι χαμηλή. Υψηλό εισόδημα αλλά βαθμός ικανοποίησης πολύ χαμηλός. Θα μπορούσε να είναι και διαφορετικά.

Ακριβώς λοιπόν για τους παραπάνω λόγους, οι στόχοι και τα αθροιστικά τους αποτελέσματα είναι μετρήσιμα μεγέθη, **τόσο με ποσοτικές όσο και με ποιοτικές παραμέτρους**. Οποσδήποτε το σύνολο του παραγόμενου έργου, η αξία του και η επιπλέον προτιθέμενη αξία που παράγει, αποδίδουν και την πραγματική του σημασία.

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα είναι ο τρόπος με τον οποίο αναλύουμε ένα πρόβλημα και προσπαθούμε να βρούμε λύσεις και εναλλακτικές προτάσεις. Εδώ επεμβαίνει μια ακόμα σημαντική παράμετρος. Οι περισσότεροι πιστεύουν ότι ένα πρόβλημα συνήθως έχει μια λύση. Η ζωή αποδεικνύει ότι ένα πρόβλημα έχει περισσότερες λύσεις απ' όσες φαίνονται. **Επίσης είναι πραγματικά γοητευτικό ότι χάρις στα προβλήματα προέκυψαν οι καινοτομίες.**

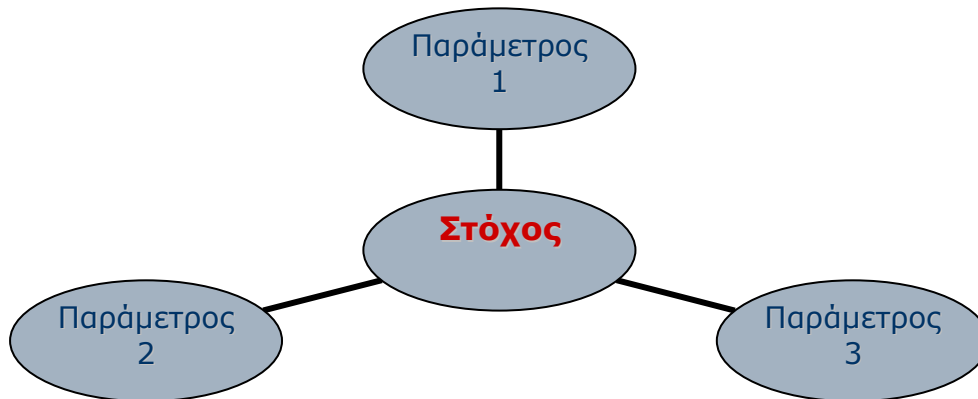
Σκεφτείτε για παράδειγμα το πρόβλημα της οικονομίας του βρόχινου νερού στα ελληνικά νησιά. Δεν θα είχαν κατοικηθεί ποτέ αν δεν υπήρχε μια αληθινή καινοτομία απο τα αρχαία χρόνια. Οι πεζούλες. Τα διαφορετικά επίπεδα με τα οποία αυξάνεται ο διαθέσιμος χώρος για καλλιέργειες και γίνεται οικονομία κλίμακος. Η ίδια ποσότητα νερού φτάνει για μεγαλύτερες εκτάσεις.

Στη διεθνή βιβλιογραφία (7), υπάρχουν διάφορα μοντέλα ανάλυσης προβλημάτων και καταστάσεων. Ένα απο τα πλέον δημοφιλή είναι η ανάλυση SWOT,

Που προκύπτει απο τις λέξεις Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (αντίστοιχα στα ελληνικά: δυνατά σημεία, αδύνατα σημεία, ευκαιρίες, απειλές).

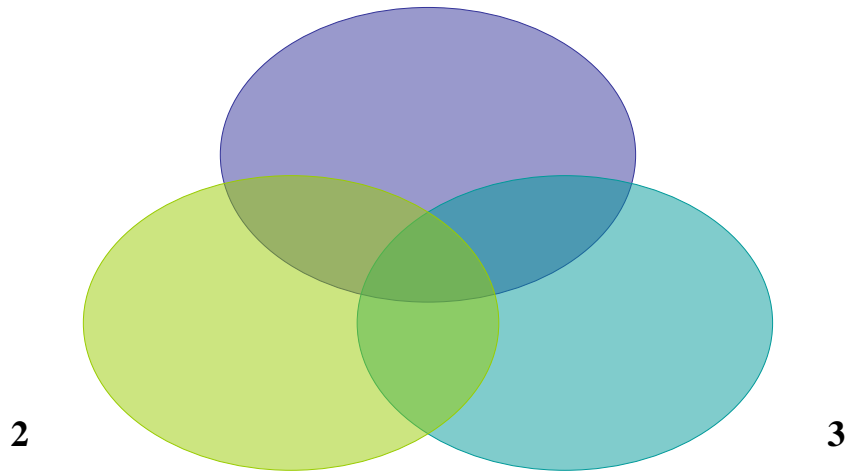
Ας θέσουμε ένα παράδειγμα προβλήματος το οποίο αφορά στην επαγγελματική αποκατάσταση ενός / μιας νέου / νέας ιατρού. Η ορθή διαδικασία είναι να συμπληρωθούν όλα τα στοιχεία και στα 4 τετράγωνα, με κάθε ειλικρίνεια. Π.χ.

Για την επίλυση λοιπόν του συγκεκριμένου προβλήματος και τον τελικό στόχο, έχουμε ολοκληρώσει την ανάλυση SWOT και έχουμε ξεκαθαρίσει ποιός είναι ο ακριβής και μετρήσιμος στόχος. Απομένει να βρούμε ποιές παράμετροι οδηγούν μέχρι εκεί δηλαδή ποιά είναι τα ακριβή βήματα μέχρι εκεί. Αυτή ίσως είναι και η πλέον δύσκολη φάση. Η περισσότεροι άνθρωποι βλέπουν την εικόνα αυτή έτσι όπως φαίνεται και στο σχέδιο. Αυτό όμως συμβαίνει σπάνια. Το πλέον συνηθισμένο είναι η εικόνα να δείχνει όπως παρακάτω :

1

Δηλαδή έχουμε περιοχές αλληλοκάλυψης παραγόντων και παραμέτρων, μέχρι να φτάσουμε στο στόχο.

Εδώ φαίνεται καθαρά ο Ρόλος του Χαρακτήρα.

Ούτε τόσο των γνώσεων (γιατί θα ψάξει και θα τις βρεί), ούτε των γνωριμιών (γιατί θα τις δημιουργήσει) ούτε των χρημάτων (γιατί θα τα βρεί) ούτε των διαφωνιών (γιατί θα φροντίσει να τις λύσει άμεσα).

Ο Χαρακτήρας είναι που διαμορφώνει τα αποτελέσματα στη ζωή μας και δίνει τα χαρακτηριστικά που οδηγούν στην προσωπική ανάπτυξη (Coaching). Βούληση, Θέληση, επιμονή, όραμα, ανώτεροι στόχοι.

Η ροή που έχει η επίδραση του χαρακτήρα σε πρόσωπα και στην κοινότητα, σ' όποιο γεγονός και αν ανατρέξετε για να εξετάσετε έχει ως εξής :

Εγώ → Εσύ → Εσείς → Εμείς (Ε.Ε.Ε.Ε)

Βιβλιογραφία

1 - Γιατί αποτυγχάνουν τα έθνη. Οι καταβολές της ισχύος, της ευημερείας και της φτώχειας.

ROBINSON A. JAMES, ACEMOGLOU DARON, Εκδόσεις Λιβάνη, 2013.

Κεφάλαιο με τίτλο: «**ΜΙΚΡΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΚΑΜΠΕΣ: ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**» Ο κόσμος που γεννήθηκε από την πανώλη. - Η δημιουργία των ανοιχτών θεσμών. - Μικρές διαφορές που έχουν βαρύνουσα σημασία.

2- Joel Gehman, Linda K. Treviño, and Raghu Garud
Values Work: A Process Study of the Emergence and Performance of Organizational Values Practices

ACAD MANAGE J February 2013 56:84-112;

3 - Kim E. van Oorschot, Henk Akkermans, Kishore Sengupta, and Luk N. Van Wassenhove

Anatomy of a Decision Trap in Complex New Product Development Projects
ACAD MANAGE J February 2013 56:285-307

4 - Ginka Toegel, Martin Kilduff, and N. Anand

Emotion Helping by Managers: An Emergent Understanding of Discrepant Role Expectations and Outcomes

ACAD MANAGE J April 2013 56:334-357;

5 - Ronald Bledow, Kathrin Rosing, and Michael Frese

A Dynamic Perspective on Affect and Creativity

ACAD MANAGE J April 2013 56:432-450

6 - **Young Mr. Roosevelt: FDR's Introduction to War, Politics, and Life.**
Stanley Weintraub, 2013.

7 - Ανάλυση SWOT. Βιβλίο Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΔΕΟ 11).

Εισαγωγή στην Οργάνωση και τη Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Τόμος Α', Πάτρα 2008.